

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ природничих дисциплін
Завдання з економіки II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
2018 – 2019 навчальний рік
10 клас

Завдання №1 Тести

I рівень. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал. (10 балів)

1. Альтернативні витрати – це:

- А** бухгалтерські витрати;
- Б** цінність найкращого варіанту, від якого відмовились при здійсненні альтернативного вибору;
- В** сума явних та неявних витрат, пов'язаних із вибором;
- Г** правильними є відповіді Б і В.

2. Якщо точка фактичного обсягу виробництва у країні знаходиться на площині, яка обмежена кривою виробничих можливостей, то це означає що:

- А** економіка використовує всі ресурси, які вона має;
- Б** спостерігається цілковита зайнятість капітальних та природних ресурсів;
- В** наявне ефективне управління економікою;
- Г** використання виробничих ресурсів неефективне.

3. Форма і нахил кривої байдужості залежить:

- А** від ступеня заміності благ у споживанні;
- Б** від співвідношення цін товарів;
- В** від уподобань споживача, його доходу та співвідношення цін товарів;
- Г** усі відповіді правильні.

4. Цілком імовірно, що причиною зниження ціни на продукт є:

- А** ріст податків на підприємницьку діяльність;
- Б** зниження ціни на взаємодоповнюючий товар;
- В** зниження ціни на виробничі ресурси;
- Г** підвищення ціни на товар-субститут.

5. «Ефектом Гіффена» називається ситуація, в якій:

- А** зменшення доходів споживачів супроводжується зменшенням попиту на малоцінні товари;
- Б** споживання предметів розкоші зростає швидше, ніж зростає дохід споживачів;
- В** споживачі не схильні скорочувати покупки зі збільшенням ціни, очікуючи в подальшому нового зростання цін;
- Г** підвищення цін на малоцінні товари супроводжується зростанням величини попиту на них.

6. Визначте, в якому твердженні слово «попит» слід замінити виразом «величина попиту»:

- А** влітку зростає попит на орендоване житло на Чорноморському Узбережжі;
- Б** уряд підвищив зарплату вчителів та лікарів, що призвело до зростання попиту на побутову техніку довготривалого використання;
- В** зростання тарифів на перевезення залізничним транспортом призвело до зростання попиту на автобусні квитки;
- Г** зростання ціни бензину призвело до зменшення попиту на нього.

7. Визначте, які з наведених чинників не викличуть зсуву кривої пропозиції чіпсів:

- А заробітна плата сільських працівників зростає;
- Б нове технічне обладнання зменшило витрати на виробництво упаковки для чіпсів;
- В ціна на чіпси зменшується;
- Г проливні дощі наприкінці літа знищили третину врожаю картоплі.

8. Винагорода за здачу в оренду земельної ділянки називається:

- А зарплатою;
- Б рентою;
- В відсотком;
- Г прибутком.

9. Технологічно ефективним є спосіб виробництва, за якого:

- А мінімізуються витрати виробництва і одночасно максимізується прибуток фірми;
- Б максимізується прибуток фірми;
- В максимізується обсяг випуску за використання визначеного обсягу ресурсів;
- Г мінімізуються збитки фірми.

10. Продукти А і Б – товари-замінники. Пропозиція товару Б збільшилася завдяки впровадженню нової технології виробництва цього товару. У результаті за інших рівних умов на ринку товару А:

- А пропозиція збільшиться і рівноважна ціна зросте;
- Б попит збільшиться і рівноважна ціна зросте;
- В пропозиція зменшиться і рівноважна ціна підвищиться;
- Г попит зменшиться і рівноважна ціна знизиться.

II рівень. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали, (1 бал учасник отримує у разі надання правильної відповіді або 2 бали (максимальна кількість) - за умови наведення розв'язання мікрозадачі чи пояснення). (20 балів)

11. За рівнянням Фішера зростання пропозиції грошей на 6%:

- А Не вплине на швидкість обігу грошей та обсяг виробництва;
- Б Приведе до зростання обсягу виробництва менш ніж на 6%, якщо швидкість обігу грошей зменшиться;
- В Не вплине на рівень цін, якщо обсяг виробництва збільшиться на 6%, а швидкість обігу грошей не зміниться;
- Г Приведе до зростання рівня цін більш ніж на 6%, якщо обсяг виробництва збільшиться.

12. У короткостроковому періоді підприємство виробляє 10 одиниць продукції. Середні змінні витрати складають 5 грн. Загальні постійні витрати становлять 20 грн. За даних умов середні загальні витрати будуть дорівнювати:

- А 30 грн.;
- Б 25 грн.;
- В 70 грн.;
- Г 7 грн.

13. Цех м'якої іграшки збільшив об'єм виробництва у день від 100 до 117 виробів. Як змінилася річна продуктивність цеху, якщо кількість зайнятих робітників збільшилася на 17%, а ціни збільшилися на 20 %?

- А Не змінилася;
- Б Зменшилася на 20%;
- В Збільшилася на 17%;
- Г Скоротилася на 17%.

14. Викладач у вихідні дні зазвичай займається репетиторством, одержуючи 400 грн. за день. Але в найближчі вихідні йому запропонували дводенний відпочинок в пансіонаті за містом. Вартість путівки 500 грн. Вартість проїзду до пансіонату автобусом 20 грн., електропоїздом – 10грн. Викладач вирішив відпочити і їхати більш комфортабельним видом транспорту – автобусом. Яка альтернативна вартість прийнятого рішення: дводенний відпочинок в пансіонаті за містом?

- А 820 грн;
- Б 1340 грн;
- В 640 грн;
- Г 1360 грн.

15. Якщо функція попиту на яблука $Q_d = 400 - 70P$, а функція пропозиції $Q_s = 80P - 50$, то встановлення ціни на рівні 4 грн. за кг призведе до:

- А Дефіциту 120 кг;
- Б Дефіциту 150 кг;
- В Надлишку 120 кг;
- Г Надлишку 150 кг.

16. Середні загальні витрати при випуску 20 одиниць продукції і дорівнюють 20 грн., а при випуску 21 одиниць продукції – 21 грн. Чому дорівнюють граничні витрати виробництва 21-ї одиниці продукції.

- А 21 грн.;
- Б 22 грн.;
- В 41 грн.;
- Г Неможливо визначити.

17. Якщо ціна товару нееластичного попиту зросла з 7 до 8 гр.од. то виручка від реалізації:

- А Скоротилась;
- Б Зросла;
- В Абсолютно еластична;
- Г Залишилась незмінною.

18. У результаті вмілого стимулювання праці 80 % робітників підприємства стали працювати на 25 % більш продуктивно. На скільки відсотків виріс випуск продукції на підприємстві:

- А 20 %
- Б 60 %
- В 31,25 %
- Г 320 %?

19. Якщо збільшення річного випуску товарів з 20 до 24 тисяч штук після підвищення цін на 14% супроводжувалося зростанням чисельності зайнятих на 20%, то продуктивність праці.

- А виросла на 20%;
- Б знизилася на 12,3%;
- В не змінилася;
- Г виросла на 60%.

20. Припустимо, що еластичність пропозиції сирої нафти складає 2,5. Яким повинен бути приріст ціни, щоб обсяг виробництва виріс на 30%?

- А 75%;
- Б 20%;
- В 12%;
- Г 0,12%.

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Відділ природничих дисциплін
Завдання з економіки II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
2018 – 2019 навчальний рік
10 клас
Завдання №2

Творче завдання (20 балів)

Компанія “Мобілочка,” яка є оператором на ринку мобільного зв'язку тільки починає завойовувати ринок. Діяльність підприємства за два роки характеризується такими показниками:

Показники	2016	2017
Сукупна виручка, тис. грн.	2000	2400
Загальні витрати, тис. грн.	1500	2000
Чисельність працівників, тис. осіб	2	2,4
Вартість основних фондів, тис. грн.	1000	1500
Капітальні інвестиції, тис. грн.	300	350
Приріст сукупної виручки за рахунок капітальних інвестицій, тис. грн.	410	500
Прибуток, тис. грн.	500	400

У 2017 році компанія заключила вигідний договір з іноземною фірмою щодо використання програмного забезпечення нового покоління та здійснила капітальні інвестиції у вигідний проект, впровадження якого потребує часу. Відомо, що частина найманих працівників незадоволена наявним рівнем заробітної плати і недостатніми можливостями кар'єрного зростання. Водночас ці працівники не бажають лишати дружній колектив і змінювати місце роботи.

“Мобілочка” у перспективі планує розширити кількість абонентів за рахунок участі в обласних соціальних програмах надання послуг зв'язку корпоративним клієнтам бюджетних організацій.

Завдання та критерії оцінювання.

1. Як співвідносяться між собою економічна та соціальна ефективність виробництва? (4 бали)
2. Охарактеризуйте економічну та соціальну ефективність компанії “Мобілочка”, розрахувавши необхідні економічні показники. (7 балів)
3. Обґрунтуйте шляхи підвищення економічної та соціальної ефективності цієї компанії. (7 балів). **Висновки: 2 бали.**

Завдання № 3

Задача № 1. (10 балів)

У галузі діють дві фірми, граничні витрати яких однакові і рівні нулю. Попит на продукцію галузі описується рівнянням: $P = 100 - Q$. Визначте:

- 1) обсяг виробництва за умов, що галузь є конкурентною;
- 2) обсяг виробництва за умови, що фірми об'єднуються і виникає монополія.

Критерії оцінювання: розрахунки обсягу виробництва конкурентної галузі – 4 бали, розрахунки - монопольної галузі – 4 бали, висновки - 2 бали

Задача № 2 (15 балів)

Попит на маргарин описується рівнянням: $Q_d = 10 - P$, а пропозиція – $Q_s = 4P - 5$ (де P вимірюється в грн., Q - у тонах). Через зниження ціни на вершкове масло величина попиту на маргарин змінилася на 10 % за кожного значення ціни. Одночасно, через підвищення ціни на молоко пропозиція маргарину змінилася на 20% за кожного значення ціни.

- 1) Визначте нові функції попиту і пропозиції маргарину.
- 2) Розрахуйте абсолютні зміни рівноважної ціни і рівноважного обсягу продажу маргарину.
- 3) Побудуйте графіки.

Критерії оцінювання: розрахунки рівноважних показників – 4 бали, розрахунки нових рівноважних показників – 4 бали, визначення змін – 3 бали, графічне зображення - 4 бали.

Задача № 3 (25 балів)

Батько, мати, син і донька готуються до святкування Різдва. Їм потрібно прибрати в квартирі і зробити сувеніри для Різдвяного благодійного ярмарку. На виконання всіх робіт у родини є лише 6 годин.

Прибирання в квартирі займає у матері 2 години, у доньки – 4 години, у батька – 5 годин, у сина – 6 годин. За 1 годину мати може зробити 4 сувеніри, донька – 3, батько – 2, син робить 1 сувенір за 2 години.

Визначте:

- 1) як потрібно розподілити роботу між членами родини, щоб виготовити якомога більше сувенірів для Різдвяного ярмарку і при цьому обов'язково встигнути прибрати в квартирі до свята?
- 2) яка максимальна кількість сувенірів при цьому може бути виготовлена?

Критерії оцінювання: розрахунки порівняльних переваг – 6 балів, розрахунки альтернативної вартості – 6 балів, визначення кількості за 6 годин – 6 балів, розрахунки загальної кількості сувенірів – 4 бали, висновки - 3 бали.